

NOI ÎNCEPUTURI

Eliberarea Lagărelor

Pe 24 Iulie 1944, trupele sovietice eliberau primul lagăr de exterminare din Polonia de Est, Majdanek, în care muriseră pînă în acel moment peste 360.000 de evrei. Realizând avansul rapid al armatei sovietice Himmler a ordonat distrugerea camerelor de gazare de la Auschwitz și deportarea deținuților aflați încă în viață spre Germania. Marșurile morții organizate de SS la finalul anului 1944 vor adăuga la lista funebră a victimelor nazismului încă câteva sute de mii de victime, 60.000 dintre acestea provenind numai din lagărul de la Auschwitz.

Armata sovietică a ajuns la Auschwitz pe 27 Ianuarie 1945. Până în acel moment se estimează că muriseră acolo peste 1.000.000 de evrei și un număr de aproximativ 500.000 de polonezi, prizonieri de război sovietici și romi.

Armatele aliate occidentale au intrat în Germania în primăvara anului 1945, eliberând lagărele Buchenwald, Bergen-Belsen și Dachau. Abia în acel moment au realizat comandanții armatelor occidentale barbaria regimului nazist. Au început să strângă în grabă documente, mărturii ale supraviețuitorilor, au întocmit rapoarte privind activitatea SS. Crima înfăptuită urma a fi judecată și arătată lumii întregi pentru a nu putea fi niciodată negată.

Moartea lui Hitler

Pe 30 Aprilie 1945, Hitler s-a sinucis în bunkerul său din Berlinul ocupat deja de sovietici. Al Treilea Reich avea să se prăbușească în scurt timp. Înainte de a muri, Hitler și-a acuzat armata de lașitate, poporul german de slăbiciune, și-a demis și chiar executat o parte dintre apropiați. Nu a uitat însă să lase omenirii un ultim testament, la fel de funest ca întreaga sa politică:

"...nu este adevărat că eu sau altcineva din Germania, am dorit războiul în 1939. A fost dorit și pornit de acei oameni de stat de origine evreiască sau care lucrează pentru interesele evreiești internaționale. Am făcut prea mult pentru controlarea și limitarea înarmării...niciodată nu mi-am dorit ca după Primul Război fatal împotriva Angliei și chiar împotriva Americii, să mai existe un altul de acest gen.....Vor trece secole, dar din ruinele orașelor și monumentelor noastre va crește și se va întări ura față de cei responsabili pentru tot, Evreimea Internațională.

Am fost destul de clar când am afirmat că în cazul în care națiunile Europei vor fi din nou privite ca simple "părți" care pot fi vândute și cumpărate de către acești conspiratori internaționali în bani și finanțe, atunci rasa evreiască, adevăratul criminal din această luptă crâncenă, va fi făcută responsabilă.

Mai mult, i-am atenționat pe toți că de data aceasta, nu numai că vor muri de foame milioane de copii aparținând rasei ariene europene, ci vor fi uciși milioane de adulți, milioane de femei și copii, vor fi bombardați în orașele lor fără ca adevăratul criminal să fie tras la răspundere, chiar dacă prin mijloace mai umane. După 6 ani de război... cea mai curajoasă și glorioasă demonstrație a scopului vital al unei națiuni... vreau, prin decizia de a rămâne în acest oraș, să-mi împart soarta cu milioanele de oameni care au decis la rândul lor să nu părăsească acest loc.

Și, în plus, nu vreau să cad în mâinile unui dușman care are nevoie de un nou spectacol organizat de evrei pentru masele lor isterice...Le cer tuturor național-socialiștilor, tuturor germanilor și forțelor armate să fie credincioși noului guvern și noului președinte.

Le cer liderilor națiunii și supușilor lor să respecte negreșit legile rasei și să se opună fără milă dușmanului universal al tuturor popoarelor, Evreimea Internațională."

La acea dată, majoritatea evreilor europeni fusese omorâtă; 4 milioane dintre ei fuseseră gazați în lagărele de exterminare în timp ce alte 2 milioane fuseseră împușcați sau pieriseră în ghetouri.

Revenirea la viață

În ultimele luni de război, lagărele de concentrare germane au fost eliberate de către aliați. Prima grijă a aliaților a fost să încerce a-i ajuta pe cei mai mulți dintre prizonieri să supraviețuiască și să revină la starea normală, pentru că mulți dintre aceștia erau practic niște schelete vii, pline de răni supurente. Ulterior, eforturile aliaților au vizat repatrierea deținuților ca și a celor câteva milioane de refugiați dislocați de urgia războiului. Fohrenwald, ultimul lagăr pentru persoane dislocate a fost închis în 1957.

Spre deosebire de refugiați, mulți dintre supraviețuitorii Holocaustului au refuzat să se întoarcă în țările lor de origine și au preferat să rămână în fostele lagăre de concentrare, transformate de aliați în lagăre pentru persoane dislocate. Pentru cei mai mulți dintre ei cuvântul "acasă" nu mai avea nici un sens. Pierduseră totul, inclusiv pe cei dragi. Unii nu vroiau să se întoarcă în locurile natale de unde plecaseră adesea huliți de vecinii lor sau măcar în răsetele acestora. Nu vroiau să riște întâlnirea cu trecutul. Își doreau să privească doar în viitor, fie că acesta se numea SUA, Palestina, Suedia.

Majoritatea rezidenților evrei din aceste lagăre au devenit sioniști și și-au declarat intenția de a emigra în Palestina. La sfârșitul Mandatului britanic în Palestina și odată cu formarea Statului Israel, aproximativ 2/3 dintre supraviețuitori au ajuns în Eretz Israel. Acest proces a fost însă unul de lungă durată pentru că inițial Marea Britanie nu a vrut să le permită acestor supraviețuitori intrarea în Palestina. Unele vapoare cu refugiați au fost întoarse din drum, ca și în perioada războiului de altfel, altele au fost chiar scufundate în porturi. Abia în 1948 Marea Britanie a renunțat la Cartea Albă a emigrărilor introdusă în 1939 și, mai apoi, la mandatul său asupra Palestinei. Odată format Statul Israel în 1948, majoritatea supraviețuitorilor Holocaustului s-au stabilit acolo.

Foto: tineri evrei, supraviețuitori ai Holocaustului în drum spre Palestina.

Omenirii i-a luat aproape două decenii pentru a avea în cele din urmă curajul să se uite în trecut. Primii care au făcut acest lucru au fost germanii și israelienii, principalii călăi și victimele lor prioritare. Celorlalți, aliaților, colaboratorilor, martorilor indiferenți, le-au trebuit mult mai mulți ani pentru a face acest lucru. Asta mai ales atunci când au trebuit să privească critic și să-și asume rolul jucat de ei în perioada Holocaustului.

Foto:

Stânga-vapor cu evrei europeni ajuns în portul Haifa (iulie 1947)

Dreapta-manifestație populară ocazionată de sărbătorirea primului an de independență a statului Israel (Tel Aviv, mai 1949)

Mii de supraviețuitori ai Holocaustului care au plecat în nou creatul stat Israel au întâmpinat dificultăți destul de mari la sosire și în încercările ulterioare de a se integra în societate. În 1948, a început războiul israelian pentru independență și mulți dintre supraviețuitorii care au ajuns în Israel în acea perioadă au fost nevoiți să lupte în acest război, în care mulți dintre ei și-au găsit moartea. Uneori, cei care au murit erau ultimii supraviețuitori ai familiei lor, restul dispăruseră în timpul Holocaustului.

Supraviețuitorii veniseră deci într-o țară care se confrunta cu propriile probleme, oamenii de acolo fiind absorbiți de problemele lor și adesea deloc dispuși să-i compătimească sau să-i înțeleagă pe cei care trecuseră prin inimaginabila experiență a Holocaustului. Cam tot așa au stat lucrurile și în alte țări în care au emigrat supraviețuitorii. Nimeni nu era cu adevărat dispus să le asculte povestea. Toți vroiau să uite de război, să-și reconstruiască viața, să privească în viitor. Trecutul îi privea doar pe cei care trebuiau să se ocupe de administrarea justiției politice.

Procesul de la Nürnberg

Aliaților (SUA, Marea Britanie, Franța, URSS) le-a revenit după 1945 sarcina de a analiza măcelul general dintre 1939 și 1945 și de a-i descoperi și pedepsi pe cei responsabili de atrocități. După șapte luni de la sfârșitul războiului, a început Procesul de la Nürnberg în timpul căruia au fost judecați 21 de membri marcanți ai regimului nazist.

Principalele capete de acuzare formulate de tribunalul internațional au fost următoarele:

- 1) Conspirație în vederea comiterii crimelor care apar enumerate în celelalte capete de acuzare;
- 2) Crime împotriva Păcii (planificarea, pregătirea și punerea în practică a războiului de agresiune);
- 3) Crime de Război (violarea legilor și obiceiurilor războiului);
- 4) Crime împotriva Umanității (exterminare, subjugare, persecutarea pe motive politice sau rasiale, acte inumane săvârșite împotriva populației civile).

Majoritatea celor acuzați au încercat să-și justifice acțiunile afirmând că nu au fost altceva decât simpli executori ai ordinelor lui Hitler și că se fac vinovați doar de respectarea ordinelor acestuia. Probele aduse de acuzatori au inclus filmele de propagandă naziste cât și o serie de documente incriminatoare în legătură cu asasinatele în masă și cu multe alte atrocități comise de naziști. Au fost prezentate și scenele filmate de Aliați după eliberarea lagărelor.

Dintre cei judecați la Nürnberg, 12 au condamnați la moarte prin spânzurătoare, 3 la închisoare pe viață și restul la diferite pedepse cu închisoarea.

Procesul de la Nürnberg va fi urmat în timp de numeroase alte procese, atât în Germania, cât și în Israel, Franța, Austria, Polonia etc. Ultimele procese importante au avut loc în Franța în anii 1990.

Procesul lui Adolf Eichmann din 1961 a fost primul în care li s-a permis supraviețuitorilor, majoritatea cetățeni israelieni, să depună mărturie împotriva călăilor lor.

Foto:

Sus- procesul de la Nürnberg din 1945
Jos-Procesul lui Adolf Eichmann din 1961

Foto: Fuhrer-ul, garantul viitorului pentru tineretul german național-socialist (stânga sus) și vorbind poporului german la o întrunire de masă (stânga jos).
Civili germani obligați de aliați să viziteze lagărele de concentrare și ulterior să ia parte la îngroparea victimelor regimului pe care îl susținuseră (dreapta).

"Învățasem de la părinții mei, care erau naționaliști înfocați, că cineva poate avea opinii antisemite fără ca acest lucru să afecteze cumva relațiile sale cu persoane de origine evreiască. Aparent, această atitudine lasă impresia existenței unor urme de toleranță, dar eu cred că exact confuzia generată de această credință este cea care m-a făcut să mă dedic mai târziu, trup și suflet, unui sistem politic inuman fără a mă îndoi măcar o clipă asupra decenței hotărârilor și acțiunilor mele. Încât, atunci când vorbeam despre mizeria în care națiunile (europene) au ajuns datorită evreilor sau despre spiritul evreiesc subversiv și despre corupătorul sânge evreiesc, nu mă gândeam la... bătrânul domn Levy sau Rosel Cohn: atunci aveam în minte doar pe Evreul Malefic. Chiar și atunci când am auzit că evreii sunt dați afară de la slujbele și din casele lor și închiși în ghetouri, nu m-am gândit niciodată că aceiași soartă ar fi putut-o avea și bătrânul Levy. Doar 'Evreul' (generic) urma să fie persecutat, să fie făcut 'inofensiv'."

**MELITA MASCHMANN, COMANDANT,
LIGA FETELOR GERMANE, SECȚIUNEA 14-18 ANI,
ORGANIZAȚIE ÎN CADRUL HITLERJUGEND**

